

Tillitsvalgte på rett kurs

I den mørkeste mørketiden, akkurat i det de første juletrærne ble tent, møttes en gruppe tillitsvalgte til kurs i Trondheim. Med det har 76 tannleger fra alle fylkeskommunene fått grunnleggende tillitsvalgsopplæring over en toårsperiode. I løpet av første halvår 2007 vil det bli gjennomført en siste samling i denne omgang.

Siden november 2004 er det gjennomført seks samlinger med medlemmer og varamedlemmer av fylkeskommunenes utvalg av tillitsvalgte (UTV), pluss noen «vanlige» medlemmer ansatt i fylkeskommunene. Medlemmer av Sentralt forhandlingsutvalg har vært med på de fleste samlingene, og ansvarlig for opplegget har vært forhandlingssjef i NTFs sekretariat, Karsten Langfeldt.

– Hva har hensikten med disse samlingene vært?

– Først og fremst å bevisstgjøre de tillitsvalgte om regelverket som finnes, og drille dem i det, for at de skal kunne oppnå gode lokale avtaler og vilkår.

Deltakerne skal kvalifiseres i regelverket og spillereglene i KS tariffområde. Uten at dette er et forhandlingskurs. Det kommer vi til å gå i gang med når denne opplæringsbolken er gjennomført.

Det er mange begreper å sette seg inn i som tillitsvalgt, og vi har vært gjennom det meste på disse samlingene, men det viktigste har kanskje vært å understreke betydningen av å være nøyaktig, og formelt korrekt når det kreves. Ofte kan et komma utgjøre hele forskjellen i en avtaletekst. Det er mange ting som ikke kan læres på rams, men vår tanke med dette er å oppnå bevisstgjøring, og ønsket er at det skal ringe noen hjeller når de tillitsvalgte kommer opp i ulike situasjoner, slik at de går til regelverket og sjekker når situasjonen er der.

En jurist, Dag Reite eller Elisabeth Scarpello, fra NTFs sekretariat har vært med på hver samling, og gitt deltakerne en god oversikt over arbeidsrettens struktur.

Det har vært en god blanding av drevne tillitsvalgte, noen med litt erfa-

ring og noen helt uerfarne med på samlingene. Dette har skapt en fin dynamikk i diskusjonene, og ikke minst i gruppearbeidet. En annen viktig dimensjon er den sosiale biten, at deltakerne er sammen over et par dager, og rekker å bli litt kjent med hverandre. Vi har vært på ulike steder i landet, én gang i København og én gang på danskebåten. Den siste samlingen kommer til å bli gjennomført et sted i Oslofjordområdet.

Komplisert og lærerikt

En av deltakerne i Trondheim er Anne Kristine Solheim, som er varamedlem i UTV. Hun er den aller ferskeste, med tannlegeeksamen fra 2006, og fire måneders fartstid i jobben ved Malvik tannklinik i Sør-Trøndelag.

– Jeg synes dette er en grei innføring i noe som er veldig komplisert. Jeg kommer ikke til å huske alt, men visse ting fester seg. Jeg vet i hvert fall mye mer nå enn før kurset, om hvordan ting fungerer og hvor man kan henvende seg.

Jeg er utdannet i Oslo, og på slutten av studiet hadde vi et møte med NTF, som jeg synes var for mye rettet mot privat praksis. For oss som siktet mot offentlig ansettelse, kunne det for eksempel vært nyttig å få vite at vi i forbindelse med ansettelsen kunne ha kontaktet en tillitsvalgt. Dermed kunne vi kanskje oppnådd en enda bedre lønn, eller vi kunne fått en pekepinn på hva lønnen burde være, eller en bekreftelse på at det tilbudet vi hadde fått var slik det burde være. Jeg mener ikke å si at jeg er misfornøyd med lønnen jeg fikk, men det kunne vært fint å vite om at jeg kunne ha henvendt meg til noen og fått en uttalelse, en bekreftelse eller et råd.

Bergljot Oftedal Vestbøstad har vært tannlege i halvannet år, og er ansatt ved Kroken tannklinik i Troms:

– Jeg er blitt bedre kjent med lover

Som tillitsvalgt er det mange situasjoner en kan komme opp i. Det gjelder å vite at regelverket er der, og lese teksten nøye.

og rettigheter, og har fått vite mye om hvordan forhandlinger foregår. Det er et både omfattende og komplisert område, synes jeg, og det er mye å sette seg inn i. Foreløpig er jeg glad jeg bare er varamedlem i UTV. For det å være tillitsvalgt er en stor og viktig oppgave, som jeg sikkert lærer mer om etter hvert. Jeg har i hvert fall ingen planer om å forlate Den offentlige tannhelse-tjenesten. Før denne samlingen i Trondheim kunne og visste jeg veldig lite om det å være tillitsvalgt. På studiet er det lite om disse tingene, selv om vi lærte litt på et kurs vi hadde med NTF. Men dette hører arbeidslivet til, og er vel på en måte arbeidsgiverens oppgave. Mot slutten av studiet var det forresten mange av fylkeskommunene som var inne og reklamerte for sitt fylke overfor avgangsstudentene. Det tror jeg lønner seg for dem som er ute etter å rekruttere. Selv valgte jeg å reise til Troms, som riktignok var en av de fylkeskommunene som ikke var inne og reklamerte for seg selv.

Veslemøy Bjørkeng fra Sør-Trøndelag har vært tannlege siden 1967, og UTV-medlem i noen år. Det er en rolle hun trives godt i. Noe som ikke minst skyldes at hun gjennom vervet møter andre klinikkestyrere, og kan ta opp og diskutere alle mulige generelle ting som dukker opp i løpet av arbeidsdagen.

– Det er alltid noe nytt å plukke opp, og dette kurset er bra. I tillegg til det som er direkte faglig nytt og nyttig, er det alltid lærerikt å høre med de andre som jobber andre steder, om hva de har fått til der. Gruppeoppgaven er super. Og så må jeg få si at Karsten Langfeldt er veldig flink og imøtekommende, og at vi alltid får god støtte og hjelp av ham.

Det jeg skjønner mer og mer etter hvert, er at alt må hjemles, og hvorfor det må være akkurat sånn og sånn. Tidene har forandret seg mye siden jeg begynte. Da var det plikttjeneste, og jeg

husker godt første gang jeg fikk hjelp av NTF. Det var da jeg skulle gifte meg, og ville flytte før plikttjenesten var over. Det var noe alle fikk lov til den gangen, men i mitt tilfelle oppsto det problemer. Helt overraskende for meg. Da var det godt å ha en forening å støtte seg til.

Veslemøy Bjørkeng har vært ansatt i Den offentlige tannhelse-tjenesten siden 1967, og lærer stadig noe nytt om rollen som tillitsvalgt.

Er alt klinkende klart?

Karsten Langfeldt smiler, og stiller spørsmålet etter en lang gjennomgang av en utstudert gruppeoppgave.

– Dere trenger ikke kunne alt, beroliger han. Men vær for all del tydelige i språket, og sørg for å ha fullmakt. Husk at arbeidsgiveren kan dette spillet, og at dere ikke skal la dere lure. Jeg håper dere har fått en oversikt over hva som gjelder, og at det kommer til å lyse noen varsellamper når situasjonen er der.

Dessuten er det lov å ringe meg, eller en av de andre i sekretariatet, når dere lur på noe. Spør! De tillitsvalgte er der også for at dere skal henvende dere, avslutter Langfeldt etter to lange dager spekket med arbeidsrettens struktur, arbeidsgivers styringsrett, de siste endringer i arbeidsmiljøloven, kollektiv arbeidsrett, forhandlingsordningen i KS-området, avtaleformalia og ikke minst gruppeoppgaver.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi